

Tisztelt Ünneplő Polgárok!

175 esztendő távlatából már igen nehéz megértenünk március 15-e és az azt követő szabadságharc valóságát. A történelemoktatásnak, az általános műveltségnek, és nem utolsósorban a mögöttünk álló megemlékezéseknek köszönhetően többségünk tisztában van a magyar és egyetemes történelem meghatározó eseményeivel, helyszíneivel és alakjaival. A fiatalabbak pedig az óvodai-iskola oktatás keretében sajátítják el a történelem alakulását és remélhetőleg a hazaszeretet és felelősségtudat fontosságát. A gondviselésnek hála elmondhatjuk, hogy már több, mint 60 éve nem történt fegyveres konfliktus Hazánkban, és bízunk benne, hogy még nagyon sokáig nem is kell nekünk és utódainknak háborút átélni. Mindazonáltal, azzal a ténnyel is szembe kell néznünk, hogy a világ olyan közel navigálta magát a harmadik világháborúhoz, amilyen közel legfeljebb a hidegháború legkiélezettebb időszakában volt. Immáron csak azt mondhatjuk el, hogy Magyarország területén nincsen fegyverropogás, azonban azt már nem, hogy a háborúnak nincsenek magyar áldozatai, akik akaratukon kívül veszítették életüket egy értelmetlen vérontásban. Minden háború szörnyű és végső soron értelmetlen. Nekünk magyaroknak azonban ezt a háborút nemcsak a közelsége teszi rendkívül rémisztővé és fájdalmassá, hanem az is, hogy nap mint nap magyar gyermekek válnak árvává, magyar asszonyok özvegyé és magyar anyáknak kell gyermekük sírjába belenézni. Talán ez az oka annak is, hogy mi magyarok az európai népek közül a leginkább óhajtjuk a békét, és a legkevésbé értünk egyet minden olyan intézkedéssel, ami a béke helyett nemcsak a vérengzések elhúzódásának, de a regionális háború világháborúvá terjedésének esélyét növeli. Tavaly március közepe azért volt rémisztő számunkra, mert nem tudtuk, hogy mit hoz magával ez a háború. Idén a közös ünneplésre és tiszteletadásra az nyomja rá a bélyegét, hogy már tudjuk, hogy milyen borzasztó emberi szenvedést és széleskörű gazdasági áldozatokat követel ez a háború, ahogy az is, hogy nem tudjuk, hogy hová és meddig tart még.

Nem meglepő, ha az elmúlt év történései fényében idén egészen máshogy, csontig hatolóan érintenek meg minket a történelmi visszatekintések, idézetek, képek vagy a művészet egyéb megközelítései. A háború borzalmairól nap, mint nap értesülve könnyebben meg tudjuk érteni, hogy a pesti ifjak a 12 pont megfogalmazásakor miért hangsúlyozták mindenek előtt, hogy „*Legyen béke, szabadság és egyetértés*”. A pesti ifjak pontosan tudták, hogy a békét, szabadságot és egyetértést nem lehet egymástól elkülöníteni, hiszen azok igazából csak együtt tudnak érvényre jutni. Béke nélkül nincsen szabadság, szabadság nélkül nincsen egyetértés, és egyetértés nélkül nincsen béke. Az sem véletlen, hogy e hármas elvárás nem a 12 pont egyikeként került megfogalmazásra, hanem mindenek felett, rávilágítva arra, hogy a béke, a szabadság és az egyetértés olyan alapvető előfeltételek, amelyek nélkül a demokrácia és a polgári társadalom alapjait képező elvárások nem tudnak megvalósulni.

Naponta hallva a háborúban elesett katonák százairól, lélekben közelebb kerülhetünk az 1848/49-es szabadságharc áldozataihoz, a gyermeküket gyászoló édesanyákhoz, a hitvesüket elvesztő özvegyekhez és a megárvult gyermekekhez.

A politikai közvetítések és közlemények láttán pedig érthetőbbé válik a függetlenség iránti vágyakozás, valamint az agresszió és a birodalmi törekvések iránti ellenérzés, ami a márciusi ifjakat és a szabadságharcosokat fűtötte.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A zivataros századok szomorú visszaemlékezései és a jövő miatti aggodalom közepette nem feledkezhetünk meg arról, hogy 1848 március 15-e dicsőséges, örömteli nap volt, amelyen nyilvánvalóvá vált a magyarság és a világ számára, hogy van remény a szuverenitásra és szabadságra. A márciusi ifjak lelkesedése és pozitív hozzáállása számunkra is motivációt adhat egyéni és közösségi céljainkért folytatott harcban. Bízom benne, hogy e közös emlékezésnek és tiszteletadásnak köszönhetően az előttünk álló feladatok elvégzéséhez erőt merítünk Petőfi lánglelkűségéből, Kossuth határozottságából és Széchenyi bölcsességéből. Bízunk benne, hogy a legnagyobb feladat, ami előttünk áll az az, hogy a háború után visszaállítsuk a gazdaságot arra a felfelé ívelő pályára, amelyről előbb a pandémia, majd a háború letérített minket. József Attila szavaival élve *„ez a mi munkánk, és nem is kevés”*. Adja a Gondviselés, hogy ennél nagyobb kihívással, nevezetesen a háború kiszélesedésével ne kelljen szembe néznünk. Ehhez azonban az kell, hogy minden erőnkkel a békét szolgáljuk és ne hagyjuk, hogy zsarolással, megbélyegzéssel és a legkülönbébb támadásokkal kényszerítsenek bele minket egy olyan háborúba, ami nem a mi háborúnk, és amiben mi semmit sem nyerhetünk, de mindent elveszíthetünk. Sőt, a mi feladatunk, hogy emlékeztessük Európát arra, amit Luther Márton a következőképpen foglalt össze: *„A béke fontosabb minden igazságnál; és a béke nem az igazságért van, hanem az igazság van a békéért.”*

Tisztelt Emlékező Közösség!

A múlt hőseire való tiszteletteljes emlékezés adjon erőt ahhoz, hogy napi terheinket hordozni és kisebb nagyobb küzdelmeinket sikerrel megvívni tudjuk. Kívánom mindnyájunk számára, hogy 1848. március 15-e dicsősége és öröme járja át életünket és érzéseinket ezen a napon és a hétköznapi életben egyaránt.